

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky Endre-u. 1.
(Erika-bérház.) — Telefon: 113. szám.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párti újság

Előfizetést egyelőre nem veszünk fel.
Egyes szám ára: hétköznap (4 oldal)
valamint vasárnap (6 oldal) 5000 P

Világos beszéd

Mint a Néplap, multnapi számában olvassuk, a Szakszervezetek vármegyei titkársága az üzemi bizottsági választásokkal kapcsolatban leszögezte, hogy a jelölő bizottságokban csakis a Kommunista és Szociáldemokrata Párt tagjai foglalhatnak helyet.

A Szakszervezeteknek ez az álláspontja, amely — sajnos — nem helyi jellegű, világos beszéd és hivatalos beismerése annak, hogy a Szakszervezet a magyar demokráciában politikai tényezőként is jelenik meg. Az, hogy a Szakszervezet politikai jogokat is vindikál magának, nem új dolog előttünk, bár azt is meg kell jegyeznünk, hogy a Szakszervezet nem mindig vallotta magát politikáló szervnek.

Még élénken emlékszünk azokra az időkre, amikor a Szakszervezetek a felszabadulás után alakuló gyűléseket tartottak s a lapokban olyan közlemények jelentek meg, melyek szerint a Szakszervezet tisztán gazdasági érdekvédelmi testület és hogy az alakuló gyűléseken pártkülönbség nélkül alakítják meg érdekvédelmi szervezetüket a fizikai és szellemi dolgozók. Jóllehet a vezetőségi helyeket már akkor is díszletes buzgalommal szállították meg az egyik párt tagjai, a gazdasági érdekvédelem címen csakugyan pártkülönbség nélkül sikerült egy táborba tömöríteni a munkavállalókat.

Idők múltán azonban olyan kijelentéseket hallottunk a Szakszervezetek legfelsőbb vezetősége részéről, amelyek alig hagytak kétséget bennünk a Szakszervezetek politikai hovatartozandóságát illetően. Kossa főtájtár éppen Debrecenben jelentette ki, hogy a szakszervezeteknek igenis politikáznok kell.

Aztán jöttek a tisztújítások. Nemcsak Debrecenben, de az ország más helyén is számos szakszervezet választott magának demokratikus módon olyan vezetőket, amelyek tagjai nem a marxista pártok sorából kerültek ki. Gondoljunk csak a debreceni postászsakszervezet választásaira. A Szakszervezetek vezetősége ekkor felhíren-feketen megmutatta, hogy a Szakszervezetekben igenis politikai, mégpedig marxista szempontok érvényesülnek. Az Üzemi Bizottságok választásánál pedig hivatalosan beismeri a Szakszervezet, hogy a nem kommunista-szociáldemokrata tagoknak semmi keresnivalója sincs az egyes szervezetek vezetőségében.

Amikor tehát megállapítjuk, a Szakszervezetek működése határozott politikai sikkra is áttolódik, rá kell mutatnunk e magatartás egy-két igen káros következményére. A Szakszervezet álláspontja megcsufolása annak az elvnek, hogy mindenféle testületben, szerben a tagok, tehát a nép akaratának kell érvénye-

A nemzetgyűlés elfogadta a felhatalmazási javaslatot

A nemzetgyűlés pénteki ülésén betöltötték az Adorján József lemondásával megüresedett alkotmány és közjogi bizottsági tagsági helyet.

A nemzetgyűlés a Kisgazda Párt jelölése alapján közfelki-

tással Sulyok Dezsőt választotta meg a megüresedett bizottsági tagsági helyre.

A napirend következő pontja a felhatalmazási törvényjavaslat tárgyalása volt. Révész László előadó ismertetése után a nem-

zetgyűlés a törvényjavaslatot vita nélkül, általánosságban és részleteiben is elfogadta. A Ház legközelebbi ülését február 26-án, kedden déli 12 órakor tartja.

A külügyminiszter nyilatkozata a prágai tárgyalásokról

Gyöngyösi János külügyminiszter pénteken fogadta a sajtó képviselőit, akik elűt a nemrégiben Prágában befejeződött cseh-szlovák-magyar lakosságcsere eredményeiről nyilatko-

zott. — Prágában megbeszéléseket folytattunk Csehországban lakó magyarok, valamint a magyarországi szlovákok és csehek cserejére vonatkozóan. Csehország részéről a kérdés teljes egészében való megoldását kívánták. Mi, minthogy azonban a magyar küldöttség ilyen irányú megoldás kötésére felhatalmazást nem kapott, megbeszéléseink csak a népcserére korlátozódtak. A tárgyalások alapján együttes működéssel létrejött lakosságcsere-re vonatkozó tervezet, amely szerint a Magyarországról átadandó önként jelentkező szlovákok helyébe ugyanannyi magyar átvétele történik. Az előkészültre, jelentkezésre és átvételre a cseh kormány külön bizottságot küldhet Magyarországra, amelynek a magyar kormány szabadmozgást biztosít abban a tekintetben, hogy kellő tájékoztató munkát végezhesen, népgyűléseket, rádióban és sajtóelőadásokban, a lakosságcsere érdekében. A csehországi külön bizottság által kifejtendő tájékoztató munka magyar kormány hozzájárulásának közzétételéről számított hét napig tart, míg jelentkezésre a megállapodás összesen három hónapot engedélyez vagyis a jelentkezéseket kb. május végén zárják le. A cseh kormány a jelentkező szlovákok helyébe egyenlő számú Csehországban állandó lakóhelyet rendelkező magyart telepíthet ki. A kitelepítendőek számára bele kell venni a Magyarországra kiutasítottak, vagy pedig a Csehországból ide átköltözött személyeket, természetesen azokat is, akik már 1938. november 2. előtt állandó szlovákiai la-

kosok voltak. Közösen megállapították, hogy azok a magyarok, akik 1938 november 2. után költöztek Szlovákiába és onnan visszautasították őket, visszautazhatnak ott hagyott ingatlanukért és amennyiben ezeket az ingatlanokat többé nem tudnak fellelni vegyes bizottság által megállapított, méltányos jutalásban részesülnek. Az átköltözésre kerülők ingóságait magukkal vihetik, ingatlanukat pedig szabadon értékesíthetik. — Egyéb ingatlanokat az állam szerez meg, amelyet elhagynak. Az ingatlanokért az állam kártérítéssel tartozik, amely összeget vegyes bizottság fogja meghatározni. Nem jár kártérítés a földbirtoknak 50 hektárt meghaladó része után. A végrehajtás során felmerülő vitás kérdéseket egy vegyes bizottság dönti el. A cseh kormány kijelentette, hogy az állásuktól megfosztott közhivatalnokok a létminimum fenntartásához szükséges segélyt fogják kapni.

— Minden esetre nagyon fontosnak tartjuk az egyezményt, mert egyrészt a két nép közelségét jelenti, másrészt módott adott a magyar kormányra arra, hogy megmutassa messzeemenő készségeit. A tárgyalások mindvégig szívélyes légkörben folytak és lehet mondani, hogy baráti kapcsolatot alakítottak ki.

Károlyi Mihály érdemeit törvénybe iktatták

A nemzetgyűlés csütörtöki ülésén tárgyalta Károlyi Mihály érdemeinek törvénybe iktatásáról szóló törvényjavaslatot.

Faragó László előadó hangsúlyozta, hogy a nemzet rehabilitálni óhajta önmagát, miután a történelem igazolta Károlyi Mihályt.

Gulácsy György kisgazda volt az első felszólaló. Hangsúlyozta, nem lenne teljes a felszabadulás emlékünnepe, ha a magyar nép nem szolgáltatna elégtételt Károlyi Mihály nemes alakjának. Csak köszönet illeti a kormányt, főként az igazságügyminisztert, hogy ezt a törvényjavaslatot idehozta. A harmadik magyar köztársaság, a második magyar köztársaság egyenes jogutódjának tekintendő. Most elégtételt szolgáltat Károlyi Mihálynak a nemzet, amely őt megaláztatásában és büntetésében oly végtelenül szeretett és szeret most is. A Kisgazda Párt magáénak tekintti Károlyi Mihályt annál inkább, mert ugyanazokért a politikai eszmékért küzd, mint Károlyi Mihály. Az elmúlt rendszer, amely pusztulásba vitte az

országot, Károlyi Mihályt állította oda hazáruháznak és bűnbaknak. Most is van ugyanilyen irányzat, amely az uralmon levő pártokat akarja odaállítani minden bajunk bűnbakjának. A törvényjavaslatot pártja nevében elfogadta.

Audics Erzsébet (kommunista) pártja nevében a törvényjavaslatot elfogadja.

Szedler Ferenc (szociáldemokrata) hangoztatta, hogy a szociáldemokrata párt mindenkor egynek érezte magát az 1918-as forradalom törekvéseivel és Károlyi Mihállyal.

Erdei Ferenc (nemzeti parasztpárti) örömmel üdvözli a javaslatot és azt elfogadja.

A nemzetgyűlés a törvényjavaslatot általánosságban, majd részleteiben is elfogadta. Ugyancsak elfogadták a Kurián honvéd fellebbviteli tanács létesítéséről, továbbá a magyar főudvarnagyi bíróság megszüntetéséről szóló javaslatot.

— Egy adópengő ma egyenlő 2 pengő 90 fillérrel.

Révész püspök a köztársaságról

Révész Imre dr., a tiszántúli ref. egyházkerület püspöke lelkes nyilatkozattal üdvözölte Magyarországnak köztársaság-gá való alakulását. Kijelenti, hogy az államforma kérdésének az a megoldási kísérlete, melyben egy hónap hijján 26 évig éltünk az ideiglenességnek és a felemásságnak minden ismérvét magán viselte s már csak azért is hiányozt belőle a belső ösztönesség. Megszüntetés nem kis tehertől szabadítja meg az evangéliumi mértékhez igazodó magyar lelkiismeretet.

Ezután Tildy Zoltán köztársasági elnök személyét így méltatja a püspök:

— Az új magyar köztársaság első elnöke a tiszántúli egyházkerületbe kebeleztett református lelkipásztor. Nem kívánjuk most elemezni ezt a mélyen szimbolikus jelentőségű tényt, amelynek jellegessége majdnem egyenlő súlyú azzal, hogy az 1849 április 14-i nagy döntés a debreceni Kollégium és a Nagytemplom falai közt hozott meg, illetve hirdette-tett ki.

— Ellenben erről a helyről is küldjünk keresztényen áldáskívánatainkat és testvéri imádságainkat az új államra felé. Érezem meg, hogy mint legközelebbi lelki családtagjai, büszkék vagyunk rá és rábizzuk őt arra a mentő és megtartó kézre azzal a hittel, melyet együtt vallunk vele mindhalálig. „Ha Isten velünk, kicsoda ellenünk.”

Dulin Jenő az új rendszert államtitkár

Gulácsy György belügyi államtitkár lemondott tisztségéről. A megüresedett államtitkári tisztségre a Független Kisgazda Párt Dulin Jenő nemzetgyűlési képviselője delegálta.

70 vagon szén

Körülbelül annyi szén van a Világítási Vállalatnak, hogy erre a hónapra — ha korlátozott mértékben is — de biztosítva van a közvilágítás és a vizsgálgatás. Hetven vagon szén van jelenleg a Villanygyárnak. Remélhetőleg addig elhárítják a Tisza hidaknál az akadályt.

sülnie. Vagy a Szakszervezet a tagoknál jobban tudja, hogy ki alkalmas egy-egy szervezet élére s hogy kibe helyezik a tagok bizalmukat? Nem hisszük. Aztán itt vannak a Nemzeti Bizottságok, az Igazoló Bizottságok és a Népbíróóságok, amelyek összetétele távolról sem fedi az ország politikai akaratát. Ezekbe a szervezetbe a Szakszervezet mindonütt képviselteti magát. Ha most már a Szakszervezet határozottan politikai szervnek is vallja magát, országszerte az a visszás helyzet áll elő, hogy az

emlékt bizottságokban önkényesen döntő többségbe kerül az a két párt, amely a választásokon — a magyar nép akaratából — kisebbségbe jutott.

Mi jól tudjuk, hogy a Szakszervezetekben jelentős számú kisgazdapárti tag is van. A Szakszervezetekben ők hivatalosan ki vannak rokesztve abból, hogy irányító befolyásuk lehessen bármilyen szervezet életében. Ezek után joggal vetődhet fel a kérdés: van-e értelme, hogy a Kisgazda Párt tagjai helyet foglaljanak az olyan Szakszervezet-

ben, amely minden jogból kirekeszti a többségi párthoz tartozó tagjait? Öszintén fájjaljuk, hogy a velünk régi harcok barátságban lévő Szociáldemokrata Párt mostani vezetőségének hangadó része cégerül adja pártját az ilyen, minden demokratikus elvet sutba dobó határozathoz.

A Szakszervezet tehát Magyarországon politikál. Így van-e ez a világ nagy szakszervezeteinél is? Mi csak azt jegyezzük meg, hogy a párisi szakszervezeti világtalálkozásokon éppen a legnagyobb szakszervezetek részéről

hangzott el éles bírálat a politikáló szakszervezetek ellen.

A magyar Szakszervezet elhárása nem használ a magyar demokráciának, de nem használ belső életünk nyugalmának sem. Ellenben alapos okot szolgáltat arra, hogy a Kisgazda Párt ebben a vonatkozásban igen komoly lépésekre határozza el magát!

Fotó Horváth
Simonffy-u. 1/b.

A jog és pénzügyi bizottság hozzájárult a villany, gáz, vízdíj emeléséhez

A jog és pénzügyi bizottság pénteken ülést tartott. Nagyobb vitát váltott ki a Világítási Vállalat áramdíjmelési beadványa, amelyet a városi tanács már elfogadott. A bizottság is hozzájárult a villanyáram áremeléséhez, vagyis 2700 pengő helyett január 1-től visszamenőleg 46 ezer pengő lesz a villanyáram ára, a gázé köbméterenként 9000

pengő, a vízé 5000 pengő. A decemberi áram ára még a régi lesz, január 1-től kezdve azonban már a magasabb ár érvényes. Nagyobb vitát váltott ki a magas gázradíj is. A bizottság elfogadta az előterjesztett emeléseket más vonalon is, így a lakóházaknál illeték stb. emelését is.

Hogy történik az elszámoltatás

A közellátási bizottság pénteken ülést tartott dr. Szabó Gyula tanácsnok elnöke alatt. Napirenden az elszámoltatási bizottság összeállítása, munkarendje, beosztása szerepelt. Több felszólalás hangzott el. Selyem Gábor és Kóvári József a szakszervezet képviselőitől azt kérték, hogy az elszámoltatás hátról-hátra, tanyáról-tanyára történjen meg. Ugyanakkor felhívták azt, hogy ingyen nem hajlandók a bizottság tagjai elvégezni a munkát, csak nagyobb napidíj ellenében és azt kérik azonnal, nem visszamenőleg kifizetni. Benkő Károly nem tartja kivethetőnek, hogy minden tanyát bejárjanak. Jánbor Ferenc rámutatott arra, hogy a gazdák közönség, új és régi gazdák, kicsik és nagyok mind eleget tesznek a beszovaltatási kötelezettségnek. Tanyán, gazdánál, termelőknél nem igen találunk felesleget, sokkal többet a városban feketézőknél, kereskedőknél, iparosoknál, hiszen a gazda csak terményért kap árát, iparicikket, ruhát, textilt. A gazdákat a dűlőbiztosok is ellenőrizték, a cséplésnél is, tudják mennyit vetett, mennyit adott be jóváteletre. A gazdák szívesen vesznek részt ingyen is a bizottsági munkában, mert megszerezték az önzetlen munkát, hozzájárulnak a város fejlődéséhez. Az ellen tiltakozik, hogy még a bizottságok munkájához is a termelők adják a fuvart.

Dr. Szabó Gyula rámutatott arra, hogy a bizottságok összeállítása körül a Nemzeti Bizottság tévesen járt el, ez okozott zavart. A nagy hidegben a tanyák bejárása megfelelő meleg ruházat nélkül igen nehéz, életveszélyes. Javasolja, hogy a napidíj megállapítása és kiutalása ügyében tá-

ratilag írjanak fel a közellátási ügyi miniszternek.

Tóth Endre rámutat arra, hogy a gazdák nem kaptak iparicikket a terményért, nem kaptak vetőmagot sem, azt ígérték, hogy a beszovaltatás után a gazda szabadon rendelkezik feleslegével. A rendelet végrehajtása ellen ellenvetése nincs.

Fábián Zoltán szerint lehetetlen a hatalmas debreceni tanyavilág tanyáról tanyára való bejárása. Azt javasolja, hogy az elszámoltatást a városban végrehadják, de a készletellenőrzést, ha az elszámolás körül bármely gyanu merül fel, négy-öt repülőbiztonság ellenőrzése a helyszínen és erre meg fuvar, megfelelő ruházat is lenne.

A közellátási bizottság egyhangúlag elfogadta ezt és így az elszámoltatást a városban eszközölk az Irodában, csupán öt repülőbiztonság száll majd ki esetenként a készletek ellenőrzésére, ha valamely gyanu merül fel, hogy felesleg van, az elszámolás nem megfelelő. A napidíj magas összegben való megállapítása és azonnali kiutalása érdekében távirattal írnak fel a közellátási miniszternek.

Jánbor Ferenc kéri, hogy a termelőket tájékoztassák, ki mennyit tarthat meg búzából, árpyából, rozsából — a tengerre nincs ellenőrzés — és ugyanakkor forduljanak a gazdához, de mind azekhoz, akiknek készletük van, hogy még a feleslegük egy részéről is mondjanak le a város ellátásának javára. Ismeri a gazdákat és biztosra veszi, hogy a kért sző eredményes lesz. A bizottság ezt is elfogadta és a nyilvánosság útján fordul a termelőkhez újabb áldozatvállalás végett.

Tóth László volt főszervezőt három évi börtönrre ítélték

A budapesti népbíróság csütörtökön tárgyalta Tóth László-
nak, a Nemzeti Újság volt főszervezőjének büntügyét, aki ellen népeleves bűntett miatt emelt vádat a népbíróság. A vád szerint 1941. karácsonyan megjelent Magyar vártána c. könyvében és a Nemzeti Újságban megjelent cikkeiben olyan albandó jellegű felekezéseket fejtegette ki, amely alkalmas volt a demokrácia ellenes irányzatok felkeltésére. A vádlott tagadta bűnösségét, azonban a népbíróság bűnösnek mondta ki népeleves bűntettekben és ezért az enyhítő körülmények figyelembe vételével 3 évi börtönrre ítélt. A népbíróság súlyosbíttatásért felhozta.

Felmentő ítélet a népbíróságon

A debreceni népbíróság pénteken tárgyalta dr. Illés Gábor elnöke alatt dr. Marjay Barna nyugalmazott kereskedő főszolgabíró ügyét, aki népeleves bűncselekménnyel vádolt dr. Jakobi Béla ügyész. A vádirat szerint a baloldali emberek üldözése volna és internáltatta Jeney ipartestületi elnököt. A bizonyítás során a vád nem nyert beigazolást, a tanúk sem vallottak terhelően. A népbíróság dr. Marjay Barnát fel is mentette a vád alól.

Jeney Kálmán kihallgatása

A debreceni népbíróság megkezdte Jeney Kálmán, a Tejszövetkezet vezetője és társai ügyében a kihallgatásokat. Pénteken délelőtt dr. Györfly Tibor ügyész Jeney Kálmánt hallgatta ki, aki most is tagadta a vádakot. A többi gyanúsított kihallgatása szombaton folytatódik és utána döntenek abban a tekintetben is, hogy a népbíróság vagy államügyészség illetékes a további vizsgálat lefolytatására.

Mi lesz a cukorral

Tegnap értesítés érkezett, hogy Hajdú megyében és Debrecenben gyermekek és anyák részére kiosztásra kerülő cukor a szerencsi cukorgyárban szállításra készen áll. A kereskedelmi és iparkamarát mintegy két hete megkeresték a minisztériumból a lebonyolítást végző kereskedelmi szövetkezetek kijelölésére. Ennek a felszólításnak a Kamara, hogy a cukor Debrecenben és a megyében mielőbb kiosztásra kerüljön telefonon nyomban eleget tett. Azóta azonban az ügy még mindig a minisztériumban hever. Balogh megyei főispán ígéretet tett, hogy budapesti útja alkalmával kísérgeti a cukorszállítmány útbaindítását.

Táncantólyam kezdődik halás és diák részére
PIAC-UTCA 59. szám.
Demokratikus Nőszervezetek helyiségében.
Béretkötés 6 óráig nap.

MA este 5 órákor **BOB HERCEG**

MA este 5 órákor **Varázs**

„Nem vagyunk sovinszták, de a nemzeti önértékről nem mondhatunk le!”

A Magyar Kommunista Párt debreceni szervezetének értelmiségi csoportja politikai vitadélután rendezett „Magyarország a békeszerződés előtt és a magyar-olszlovák viszony” címmel. A vitadélután a demokratikus pártok hozzászólókkal képviseltették magukat.

Radó István (MKP) azt hangsúlyozta, hogy a békeszerződésekkel kapcsolatosan nem szabad illúziókban ringatnunk magunkat, hanem tudomásul kell vennünk a realitásokat. Vitába szállt Sulyok Dózsa egybe megállapításával, majd azt mondta, hogy Magyarországot nem a területi igények vitték a háborúba, hanem a fasiszták. A szövetségi Unió sohasem ismerette el a trianoni békét. A szomszéd népekkel versenyt kell futni a demokrácia terén. A MKP vállalja a nepszertőlanséget és a hazafélanséget vádjának áll elebe.

Ágoston György (MKP) ismertette Csehszlovákia geopolitikai fejlődését és kijelentette, hogy a szlovák demokrácia engedményt tett a sovinizmusnak. A szlovákok a nepszertőlanséget nem akarják vállalni. Szerinte a csehszlovák-magyar viszonyt nem lehet megjavítani területi követelésekkel. A viszonyt kell kiegyenlíteni a két ország között gazdasági és politikai vonalon.

Pincési Pál (szoc. dem.) kijelentette, hogy a súlyos békeszerződési pontok a svábkeréket és a honvédséget illetően meg fogják erősíteni a demokráciát.

Dusiczka Ferenc (Polgári Demokrata Párt) rámutatott arra, hogy különös ségert kell tennünk a sovinizmus és hazafélanséget.

Juhász Géza (Nemzeti Parasztpárt) szerint külön kell választani a jövőtételt és a hosszú időre szóló békeszerződést. A békeszerződés nem lehet bűntetés. A békeknek azonban ellenáll, aki szüntelenül igaz a magyar demokrácia ellen. Erdély a négyéves magyar uralkodás mint rossz álomra gondol vissza. Nem hiszi, hogy lényeges ha-

tármódosítások lennének a békekötés alkalmával. Ennél sokkal fontosabb, hogy megoldjuk belső feladatunkat.

Csász László nemzetgyűlési képviselő a Független Kisgazda Párt részéről konkrét formában szögezte le a párt álláspontját mindkét kérdésben.

Hangzott, hogy az egyetemes magyar nép akarata nem érvényesülhetett az elmúlt 25 év alatt. Amióta a nép kezébe vette sorsának irányítását, bizonyosságot adta demokratikus törekvéseinek. Utált a földretort, a szabad választások a köztársaság kiállításának jelentőségére, valamint a háborús bűnösök megbüntetésére, amelyben Magyarország sok más államot megelőz. A problémákkal csak akkor célszerű foglalkozni, ha azok aktuálisak. Illyen időszerű kérdés a csehszlovák-magyar viszony. Kisgazda Párt szerint lakosságosorával nem lehet megoldani meggyugtató módon a kérdést. A határon túl több mint félmillió magyar él, nálunk pedig néhány tízezerre tehető a szlovákok száma. A lakosságosorere esakis szorványterületekre vonatkozhat. Kisbbségmentes országot egyébként Csehszlovákia akar. Illymádon csak egyetlen megoldás mutatkozik meggyugtatóan: ha a Csehszlovák állam céljainak megvalósításáért áldozatokat hoz, ami nem lehet más, minthogy a határ mentén húzódo területet felmond. Ez felet meg az igazságosságnak is meg kellene. Ez a Kisgazda Párt álláspontja, amelyet annak kihangsúlyozásával szögezt le, hogy mi nem vagyunk sovinszták, illuziók nem tévesztünk meg bennünket. A nemzeti önértékről semmi körülmények között nem mondhatunk le. Tartozunk ezzel jelenünknek, gyermekeinknek és a késő századoknak is.

A vita végén Szabó István nemzetgyűlési képviselő foglalta össze a vitadélután eredményét, majd a vitadélután Radó István zárószóval ért véget.

A debreceni közalkalmazottak memorandumba foglalták követeléseiket

Mint már röviden jelentettük, a Közalkalmazottak Országos Szabadszervezete debreceni főszerződés taggyűlést tartott. Erről az alábbiakban részletes tudósítást közlünk.

Dr. Deák Gyula elnök ismertette a központi leiratát a szakszervezet célkitűzéseiről és a B. listával kapcsolatos állásfoglalásról.

Papp Győző előadó határozati javaslatot terjesztett elő a közalkalmazottak sérelmeiről, melyet a közgyűlés egyhangúlag elfogadott.

Követelte a közgyűlés, hogy a közalkalmazottak egyenlő elbánásban részesüljenek a többi dolgozókkal.

Követelte, hogy járandóságait a mai drágaságnak megfelelően, illetve adópengőben rögzíttessék.

Követelte a textil és élelmiszer kiutalásban az igazságos elosztást. Különösen fájó sebe a közalkalmazottaknak az illetmények késedelmes kiutalása, ezért azt követelték, hogy az illetékes miniszter rendelkezjen a hivatalfőnökök nyugtájára a Nemzeti Bank vagy a Postahivatal előlegezzék azokat és a rendelet megjelenése napján az illetmények ki is legyenek fizetve. Nyugdíjások részére hasonló előadást követelték.

Az előléptetéseknél a szociális igazság, a szaktudás, valamint a demokratikus magatartás érvényesüljön.

Követelte, hogy a közalkalmazottak jogviszonyai is a kollektív szerződés hatálya alá tartozókkal egyöntetűleg rendeztessék.

Követelte, hogy a B. lista megállapításánál a szakszervezeteknek kezdeményező, illetve vétő joga legyen.

Kifogásolta, hogy a Világítási Vállalat áram, gáz és vízdíjakat utólag hónapok múltán lemagasabb áron számolja, holott a közalkalmazottak ilyen mérvű megfizetésre képtelenek.

Hozzászólásokkal a határozati javaslatot támogatott Selyem Gábor, Sebessy Géonczy Antal, Roubányi Kálmán, Ugray László, Komáry József, Papp Győző és Deme Gábor.

Elhatározta a taggyűlés, hogy követeléseiket memorandumba foglalva futárokkal útján azonnal az illetékesekhez juttatja.

MOZIK MŰSORA

PETŐFI MOZGÓ: Új amerikai szerződés. Hét szerelmes kislány. Új amerikai hirodó. Előadások: 1/3, 1/5 és 6 órákor. Vasárnap délelőtt 11 órákor is.

APOLLÓ MOZGÓ: Amerikai társadalmi történet, Gaucho szerená. Előadások: 1/3, 1/5, 6, vas- és ünneppnap délelőtt 11 órákor is.

METEOR MOZGÓ: Szombaton, vasárnap: Kadéttaszerem. Agai L., Jávor P., Kabos Gy. megelőzi Vig múmlak Előadások: szombaton 3, 1/5, vasárnap 11, 1/3, 1/5, 6 órákor.

Vagyonmentő, Bádagos u. 1.

Ne tévesse el a címet!
ARANY beváltás
ENGEL ékszerésznél
a **Beváltás** áruházban.

NYERS NYULBÖRT, PÉZSMA- és VADBÖRT VESZÜNK
TSUK GYÁR, Budapest, Király utca 35. szám.

Figyelem!
Óvári János férfi-, női-, fiú és gyermekruha,
valamint szövet és posztóru kereskedése újból megnyílt
Ferenc József út 67. sz. alatt. (Megyeházával szemben.)

Z e n é s s p o r t e s t e t
rendez Debrecen Forgalmi Szakszervezet kultúrcsoportja és a Bocska TK. Ausztria—Magyarország válogatott asztali tenisz döntő küzdelme 1946 február hó 16-án este 7 órai kezdettel az Arany Elka diszteremben kerül lebonyolításra, melyet reggelit tartó tánc követ. Zeneszámokat az állomás szimfónikus jazz- és cigányzene-karai szolgáltatják. Jegy elővételben 16-án délelőtt 9-től 13-ig az Arany Elka halljában. — Szeretettel vár minden érdeklődőt a rendezőség.

MA este 5 órákor **Varázs**

Bánhidai
János, az európai hírű írásszakértő és grafológus Csapó utca 18. I. em. 3. (Wiener palota.) Az írás a lélek tükré!
Keresse fel még ma!

Nyulbört, tollat, görényt, hőséget és mindenféle vadbört a legmagasabb árban vásárol. Telefon: 277.
Robicsék Bernát Zugó u. 7.

Mindentféle szőnyeget magas árban vesznek.
Szőke Kossuth-u. 7. udvarban.

Mosott rongyot vesz lapunk nyomdája.

Fáját, tuskóját részibe hazaszállítom. Egyéb fuvart vállalok.
Kovács, Timár-u. 24.

Mielőtt arany, ezüst, brilliáns ékszerét eladja, mutassa meg Szelecsényinek SAS-UTCA 2.

Figyelem! Figyelem!
Elegánsan akar járni? Nincs pénz? Nincs ruhája?
Keresse fel BERNÁTH úri és egyenruha szabómester szalonját, főúrt, élelmiszerért stb. elkészíti ruháját olcsón és jól.
Arany János utca 1/a és Piac utca sarok, I. emelet

Ócskavasat, fémet, rongyot a legmagasabb árban vesznek. Főtvös-u. 110

Kombinált hálószoba, konyhaberendezések, gyermekágyak, saját készítmény
PRISKIN GYULA asztalosmester bútorüzletében Hatvan utca 15. Nagyposta mellett.

Figyelem! Figyelem!

Óvári János férfi-, női-, fiú és gyermekruha, valamint szövet és posztóru kereskedése újból megnyílt
Ferenc József út 67. sz. alatt. (Megyeházával szemben.)

Vasárnap, 17-én Domahidi Sz. László hangversenye a zeneiskola termében. Jegyelövétel a Bika halljában.

HIREK

Vasárnapi istentiszteletek a ref. templomokban. Nagytemplomi imaterem délelőtt 8 órakor Birinyi J., fél 3 ó. ifjúsági evangélicizáció. Kistemplom 9 ó. Tariska Z., 11 ó. dr. Kiss T., 3 ó. Ke. rekes J. Mester u. templom 9 ó. Berényi J., 3 ó. Kálmán I. Iskola u. 2. 10 ó. Farkas P. Kossuth u. templom 10 ó. Baja M., 3 ó. Birinyi J. Árpádtéri templom 9 ó. Hegyaljai K. G., 3 ó. Kürthy K. Homokkerti templom 10 ó. Kovács J., 3 ó. Kovács J. Nyilastelepi templom 10 ó. Sipos K., 3 ó. Sipos K. Csapókeri templom 10 ó. Dancsházy S., 2 ó. Kiss L. Keresztelői templom 10 ó. Király Z., 3 ó. Király Z. Tégláskerti áll. isk. 10 ó. Zsiros J. Vargakert 3 ó. Zsiros J. Téglavetői gyűl. ház 9 ó. Kovács T. Wolaffka t. olvasókör 3 ó. Pál Antal. Szülészeti klinika járóbeteg rendelő 11 ó. Konez Z. Augustia szanatórium negyed 10 ó. Szabó I. Vitéz u. 8. sz. 3 ó. Szabó I. Egyetemi klinikák: Szabó I. és Konez Z. Hatvan-utcai kórház 10 ó. Dusicza F. Tanyai istentiszteletek: Lukaháza 9 ó. Hármashegy 11 ó. Molnár Gy. II. Macs 10 ó. Nagy S. Nagycsere 10 ó. és Szata 1 ó. Beregszászi K. Diószegi úti iskola d. u. 2. Sallay János. Ondódi I. Kádár dűlő 11 ó. Rápoly Árpád. Szepes II. d. e. 10 ó. Alföldy E. Gyermekistentiszteletek: Nagytemplomi imaterem 9 órakor Sulyok Kálmán.

A Szent Anna-utcai főpléb. n. templomban csendes szentmisek reggel negyed 7, 8, 20, háromnegyed 9 órakor. Fél 10. kor a nagymisét mondja és prédikál dr. Bámász László apostoli kormányzó. Csendes misek még 11 és 12 órakor. Litánia délután fél 4-kor. Homokkerten dr. Nagy Ernő. A fogházban dr. Neuhauser Frigyes, Szoboszlói úton Somhegyi Mihály.

Dr. Papp István előadása. Vasárnap délelőtt 11 órakor a MATISZ helyiségében dr. Papp István egyetemi magántanár az Ady-Társaság előadásorozata keretében „Magyar lélek, magyar nyelv” címmel fog előadni. Az előadást vita követi.

Dr. Buczy Ferenc ügyvéd, szegényházi ápoló ügyében a vizsgálóbíró elrendelte a vizsgálatot és a boncolást. Az eddigi adatok szerint Buczyt bántalmazták és az útések következtében halt meg. Erre majd a boncolás derít fényt. Ugyanakkor a vizsgálat is megindult a halál előzményeinek megállapítására.

Ittas társaság összeharapdálta a rendőrt. Szücs Gáspár és két társa nagy italozást rendeztek az egyik debreceni étteremben. Hét liter bor elfogyasztása után jókedvűen, hangos nótaszóval mentek a Piac utcán végig. Az Apolló mozgó előtt posztoló rendőr megszólította és csendesíteni próbálta a társaságot, mire azok verekedésbe kezdtek, egyikük leharapta a rendőrt egyik újját, majd a fegyverét is elakarták venni. A helyszínre érkezett rendőrök őrizzék az ittas verekedőket, akiket előállították a rendőrségre.

Aranyórárt lopott a besurranó tolvaj Györi Zoltáné Homok-utcai lakostól.

150 millió értékű ingóságot lopott el feszítővasas betörő Oláh Imre Wesselenyi-utcai bérházban lévő lakásából.

Róth Margitka és Darvas (Deutsch) Ernő vasárnap délután 2 órakor tartjuk esküvőnk a Kápolnási-utcai templomban. Rokonainkat és ismerőseinket ez-úton hívjuk meg.

Suba Jucika és Horváth Kálmán máv. pályamester ma délelőtt tartják esküvőjüket az Árpádtéri ref. templomban. (Minden külön értesítés helyett.)

Egy teherautó elgázolta a balmazújvárosi úton Morvay Mártonné 20 éves asszonyt, Nagyszalonta utca 44. szám alatti lakost, aki nyomban a helyszínen meghalt. A szerencsétlen fiatal nő testét teljesen széttrancsolta az autó kereke. A halálos szerencsétlenség ügyében megindult a vizsgálat.

Ismeretlen holttest a Büszörényi úton A Háziasszonyképző Intézet közelében egy 40-45 év körüli férfi holttestét találták. A testen több sérülés nyoma van. Iratok, pénztárca nem volt a ruhájában. A rendőrség megindította a nyomozást a halott azonosítására és a haláleset körülményeinek tisztázására.

Új tehénkatasztert állítanak fel Hajdú vármegyében. A beszoigáltatások folytán nagyobb változások álltak be a megyei szarvasmarha létszámban és ezért szükségessé vált a tehénbeszoigáltatás ellenőrzésére új tehénkatasztert felállítani. Hajdú vármegye főispánja elrendelte az új adatok beszerzését. Egyidejűleg kérte a közelításiügyi minisztert, hogy járuljon hozzá mivel a tehénkataszterben vannak és a takarmányozási lehetőség is silány, a megszabott évi 540 liter tehénkenőti tej helyett csak 270 liter tej beszoigáltatásához. Mivel azonban a megye egyes részeiből az utóbbi időben nagyon kis mértékben tesznek eleget a beszoigáltatási kötelezettségnek, szigorú vizsgálatot rendelt el erre vonatkozólag.

Tizenöt ezer tisztet és altisztet bocsátanak el a honvédségtől. Honvédelmi miniszter, rendelet jelent meg, amely szerint minden Nyugatról visszatért katonatisztet és altisztet nyugdíjba helyeznek. Ezzel egyidejűleg újból felülvizsgálják a már igazolt tisztakat és altiszteteket. Az új eljárás után körülbelül kétezer tiszt marad a honvédség kötelékében. A rendeletben érintett elbocsátott tisztak és altisztak száma mintegy tizenöt ezer.

Értesítés! Értesítem az i. t. olvasókat és érdeklődőket, hogy kölcsonkönyvtáram a Hangyaudvárból Miklós u. 2. szám alá (Apolló-mozi kijáratnál szemben) helyeztem át. Több mint 4000 kötet — nagyrészt újdonság áll a t. olvasók rendelkezésére, mindenkor a legolcsóbb havi előfizetésért. Békésné.

Beszédirótanfolyam kezdődik gyakorló gyorsíróknak a Simai iskolában. Piac u. 73. sz. Kezddőknek és haladóknak esti tanfolyam 5 órától.

Dr. Naményiné gyorsíróiskolájában február közepén tanfolyamkezdés. Államvizsga. Lino-leumházban, Piac 58.

Tánc- és mozdulatművészeti kezdőtanfolyamra beiratkozhat Vattay Margit munkatársa, dr. Naményiné iskolájában. Lino-leumházban, Piac 58.

A Debreceni Orvosegyesület e hó 17-én, vasárnap délelőtt 11 órakor tartja ezévi II. tudományos ülését a Testvérképző Intézet előadótermében. Bemutatás: Keller Ferenc: Allergiás gastritis és purpura. Előadás: Dobó Endre és Herpay Zsombor: Tapasztalatok a reconvalescens serummal diphtheriás betegeken. Fűtés biztosítva!

Vádiratot készített el a nép-ügyészség Váci Károly hajdúszoboszlói rendőrtiszt ellen népelellenes cselekmény miatt. A vádirat szerint durván bánt több őrizetbe vett emberrel, így Nyakó Imrét bántalmazta, több zsidó őrizetést zsarolt, bántalmazott, a cellából a kályhát is kivitte, hogy ne tudjanak fűteni. Vád ellene az is, hogy az elmenekülők Hajdúnánáson erőszakkal szerzett szekerét, amin elmenekültek és egy 13 éves fiút, Huszti Lajos gyermeket fenyegetéssel, revolverrel arra bírta rá, hogy a kocsiat tovább hajtsa. Ügyében márciusban lesz a főtárgyalás.

A Kibizsi Torna Egylet vasárnap délután 3 órakor táncelőadást tart a Kisgazda Párt Arany Bika főemeletén levő nagytermében.

Antal Pál fűszerkereskedő ismeretlen autó elgázolta a Baross utcán. Súlyos fejsérüléssel szállították kórházba.

Öt méter magasból lezuhant munkaközben egy Kassai lakás tetejéről Jezsabek István közműves. Súlyos belső sérülésekkel szállították kórházba.

Felakasztotta magát súlyos betegsége miatt szobájának gerendájára Pándi János fancieskai lakos. Sikertelen megmenetli.

Cipőt jót és olcsón vehet a „Piri” cipőüzletben. Szent Anna-utca 5.

Össztánc szombaton és vasárnap 8-tól nyolcig dr. Naményiné tánciskolájában. Piac 58. Lino-leumházban.

Bűnügyi krónika. 300 millió értékű ruhaneműt, sertéseket és tehenet loptak el ismeretlen tettesek János Lajos ebesi tanyjáról. — Kirabolta ismeretlen támadó a Pacsirta utcán Dudvás Géza Csilla-utcai lakost. Kabátját és pénztárcáját 364.000 pengővel ellopta. — Átkulcsos betörő behatolt Dániel István Vidai lakásába, míg Dániel utcán volt élelmiszert vásárolni és onnan 160 millió értékű ruhaneműt, ékszert, pénzt, fehérműt elloptak. — Dombódi Gyula Péterfia-utcai lakásából besurranó tolvaj klopota a vitrinben elhelyezett ékszerkaszettát, melyben közel 300 millió értékű briliáns, rubin ékszer volt. — A debreceni vonaton ellopták csomagjait fűszer- és textiláruval Szik László karcagi kereskedőtől. — Zsebtolvaj ellopta a pénztárcáját az egyik Hunyadi-utcai üzletben Vas Imre Erzsébet-utcai lakostól. A pénztárcában 740.000 pengő és élelmiszerjegyek, fontos iratok voltak. — Egy négytagú banda kirabolta Barbók András bellegelői tanyáját. 170 millió értékű tehenet, lovat, ruhaneműt, élelmiszert vittek el.

A FUGGETLEN KISGAZDA, FÖLDMUNKÁS ÉS POLGÁRI PÁRT HIREI

Az Elnöki Tanács ma, szombaton délután 3 órakor ülést tart. A tagok feltétlenül jelenjenek meg.

Az Iparos tagozat választmánya vasárnap délelőtt 10 órakor a pártszervezet kistermében megbeszélést tart fontos, az iparosok érdeklő kérdésekben. — A női tagozat a szegény gyermekekért indított akcióval kapcsolatos tevékenység megbeszélése céljából ma, szombaton délután 3 órakor a pártszervezet nagytermében taggyűlést tart, amelyre a női tagok minél nagyobb számban való megjelenését kéri a vezetőség.

A Párt vármegyei nagyválasztmánya vasárnap délelőtt fél 11 órakor a pártszervezet nagytermében ülést tart.

A tényleges és nyugdíjas köz- és magánalkalmazottak tagozata vasárnap délelőtt fél 10 órai kezdettel a pártszervezet nagytermében tartja tisztújító közgyűlést, amelyre a párt köz- és magánalkalmazott tagjait ezúttal hívja meg a vezetőség. A tisztújítás előtt 9 órakor a jelölő bizottság tart megbeszélést.

A pedagógus csoport érdeklő tagjai rendkívüli előléptetésre vonatkozó kérelmüket írásbeli indoklással adták át dr. Kovács Béla tanárnak a pártirodában vasárnap délelőtt 10-12 óra között.

A Független Ifjúság debreceni és vármegyei szervezete elhatározta, hogy eddigi vasárnapi táncelőadóját egyszersmindenkori beszúnteti, mivel táncelőadók rendezését nem tartja összeegyeztethetőnek célkitűzésével.

Domahidi Szabó László énekhangversenye. A Független Ifjúság rendezésében Domahidi Szabó László, a Magyar Operaház tagja február hó 17-én, vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel a Városi Zeneiskola nagytermében énekhangversenyt ad. Zongorán kísér dr. Ujfalussy József. A művészi hangversenye jegyet elővetelben az ifjúsági teremben kapható. (Arany Bika, főemelet.)

Túlادagolt altatószerrel véletlenül megmérgezte magát Szent Anna-utcai lakásán Torkos Ilona varrónő. Esméletlenül szállították kórházba.

A debreceni tudományegylet ma a féli szünet március elején ér véget. Az egyetem valamennyi fakultásán az előadások március 11-én kezdődnek. Beiratkozni a második félévre február 15-től lehet.

A 101. vör. ker. kórház énekesei Bagaméri Sándor, Kavocska János szkv., Kavocska Pál örv. és Káplán Gyuláné vasárnap délután 2 órai kezdettel hangversenyt rendeznek a sebesültek és betegek részére a szanatóriumban. A hangverseny érdekessége az, hogy az énekesek a kívánt dalokat éneklik a betegeknek.

Tíz ezer pengő a belépődíj a Gyermekház vasárnapi műsoros előadására. Ennyit kell a szórakozást talál az Arany Bika disztermében és a nemes céluak is szolgál.

Felhívom a Debrecenben tartózkodó idegen állampolgárok figyelmét, hogy az államrendőrség főkapitányságától (Kossuth u. fsz. 23.) nyilvántartásba vétel végett február 19-ig jelentkezni kötelesek. Ezen rendelkezés azokra, akik jelentkezési kötelezettségüknek eleget tettek, nem vonatkozik. Rendőrfőkapitányság.

A Gazda Szabadegylet ma, szombaton délután 3 órakor tartja a gyümölcsfák téli ápolásáról tartottak igen érdekes előadásokat. A legközelebbi előadás február 19-én lesz.

A 106/8 munkásszázal itthon lévő tagjai ma, szombaton délután két órakor tartják első bajtársi találkozójukat Teleki utca 100. szám alatt.

Pódl Cedeck jótékonyági egyesület f. hó 17. 10 h-tól délután 3-ig Bajcsi Zsilinszky u. 17. sz. elütti helyiségében választási nagygyűlést tart, melyre a t. tagokat ezúttal is tisztelettel meghívja a Választási Bizottság.

Elvezette a „Buli” Belezna István színházvezető Buli névre hallgató, fekete skóterrier fajtájú kuttyját csütörtökön délután a Kigyó utcán elvesztett. A nyomra vezető vagy megtaláló ingyen járhat színházba, vagy pénzjutalmat kap.

A debreceni Iparos Szakkör és a Városi tisztviselők szakköréből között vasárnap délelőtt 9 órakor az Ipartestület színházban a Kossuth u. 28. visszavetítő mozgóval lesz. Vendégeket szívesen látunk.

Felhívom az Iparos Dalegy-let tagjait, hogy fontos taggyűlést tartanak szombaton délután 3 órakor az Iparos Körben tartjuk előad.

Felhívom a Debrecen város tanácsa és a városi önkormányzatok és helyi önkormányzatok együtt hívatalozóját, hogy február 18-án és 19-én a hivatalos órák alatt „Jó hangverseny” hangversenyt tartanak a városi önkormányzat és a városi önkormányzatok között. Tisztelettel.

VESZEK:
VARRÓGÉP FEJERET, ALJAKAT, HIRASAT, HIRNYOSAT, ROBINORAT, MINDEN ALKATRÉSZT, BUTORT, RUHANEMŰT
SULYOK Kossuth-u. 61

Budapestre fedett gépkocsi
indul hétfőn reggel. Jelentkezés AJTYÓ UTCA 8.

Kovács Mária
22 évesen elhunyt. Temetése szombaton délután 2 órakor lesz a Kozmetető díszavató. Hosszából: Elhunyt bántalmazott, testvérei, nagybátyjai, nagypapja és kiterjedt rokonság gyászolja.
Lakás: Széchenyi u. 16. sz. Bartha Sándor.

Dr. Nagy István
55 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délelőtt 11 órakor lesz a Kozmetető II. A csaválózó termében. Gyászolják: Anyosa, testvérei, sógorai, sógorai és kiterjedt rokonsága.
Lakás: Széchenyi u. 65. sz. Minden külön értesítés felesleges helyett.
Koszorúk mellőzését kérjük! Dankó temetőben állhat.
Vagyontörő, Bádógas u. 1.

Mindennemű papíráruk
csomagolópapírok, levélpapírok, cigarettapapírok
állandóan nagy választékban! — Nagyban árban!
Goldstein és Reichmann
papírnagykereskedőnéi Debrecen, Csokonai-utca 3. szám.

FIGYELEM!
Varrógép, kerékpár, rádió, gramofon javítás.
Autógén heggesztés!
Horváth Vilmos mérnök és mest. Deák Ferenc-u. 9.

Atköltöztem HORA ENDRE
Piac-utca 20. alá (Városi ház) óra, ékszer szakszűzlete és műhelye

